

Regler for gruppedannelse

Baggrund

Gruppedannelsesprocesser er en essentiel del af den projektorganiserede arbejdsform på AAU, og processerne er af stor betydning for de studerendes trivsel og læring i projektarbejdet. Som oftest forløber gruppedannelserne godt, men gruppedannelserne kan for nogle studerende også opleves som usikre, kaotiske og i visse tilfælde ubehagelige og forbundet med social eksklusion.

Som udgangspunkt er der en række forskellige interessenter involveret i gruppedannelserne og ofte med varierende interesser. De vigtigste interessenter er de studerende (herunder både stærke og svage), semesterkoordinatorer (der er overordnede ansvarlige for processerne) og universitetet som helhed (faglig/pædagogisk/didaktisk).

Disse regler opstiller nogle værktøjer til hjælp ved gruppedannelsesprocessen, herunder forskellige muligheder for forløbet af processen, og dækker også de problemer, der kan opstå hermed, herunder studerende der ikke kan komme i en gruppe, og efterfølgende mulighed for opsplitting af grupper.

Tillæg for gruppedannelse

Der er udarbejdet et *tillæg* til disse regler, som beskriver proceduren for gruppedannelsesforløbet på 2. semester på bachelor- og diplomingeniøruddannelserne samt 1. semester af kandidatuddannelserne. Semesterkoordinatorerne på disse semestre bør som minimum gøre sig bekendt med og indarbejde *tillægget* i deres planlægning og gennemførelse af gruppedannelsesprocessen forud for semesterstart.

Overordnede principper

Helt overordnet kan gruppedannelser varieres fra de helt administrative inddelinger, hvor universitetet har det fulde ansvar (fx P0) til processer fuldt styret af studerende (fx afgang). På trods af forskellige holdninger og ønsker til gruppedannelser er der dog en række forhold, som der umiddelbart er bred enighed om:

- Det er som udgangspunkt et godt princip, at ingen grupper er lukkede, før alle er i en gruppe.
- Specielt på de første semestre af uddannelser er der forhold, der kan tale for mere styrede gruppedannelsesprocesser (fx administrativt fordelte grupper).
- På semestre med internationale studerende er der som udgangspunkt fokus på fordeling af nationaliteter/internationale studerende i forskellige grupper.

- Studerende lærer som udgangspunkt noget forskelligt ved at arbejde i forskellige grupper, hvorfor dette bør tilstræbes.
- Projektvejledning handler ikke kun om faglig vejledning, men også pædagogisk vejledning, hvorfor det er vigtigt, at vejledere professionelt er klædt på til at støtte og udfordre de studerende i hensigtsmæssig håndtering af såvel gruppedannelses- som samarbejdsprocessen.
- Der bør være koordinering mellem semesterkoordinatorene, så der sker en erfaringsoverlevering fra det tidligere semester i forhold til gruppedannelse og gruppearbejdet i det hele taget (dog uden stigmatisering af enkeltstuderende).
- Gruppedannelsesprocesserne bør som minimum evalueres i forbindelse med semesterevalueringerne.
- Det kan være hensigtsmæssigt med visse semestre, der 'bryder' med de normale, studenterstyrede gruppedannelsesprocesser med henblik på at sikre, at studerende ikke altid arbejder i samme gruppe. Dette kan fx ske via divergerende semesterstrukturer, andre arbejdsformer end 'AAU-projektet', forskellige gruppestørrelser eller nye gruppedannelsesprocesser.

Projektvalg

Semesterkoordinatoren har forud for semesterstarten indsamlet projektforslag fra vejledere og eventuelt studerende. Semesterkoordinatoren har i samarbejde med vejlederne sikret, at projektforslagene ligger inden for semesterets projektema, og at de er realistiske i forhold til læringsmål, tidsramme, udstyr, laboratorier m.m.

Projektforslagene skal offentliggøres i Moodle hhv. **senest 15. august og 20. januar**. På visse semestre kan projektet være mere låst, fx som følge af at der skal laves noget specifikt laboratoriearbejde eller lignende. I disse tilfælde skal der dog stadig ved semesterstart foreligge en beskrivelse af projektet.

Semesterkoordinatoren inviterer projektstillere til semesteropstartsmødet for at præsentere deres projektforslag og besvare uddybende spørgsmål vedrørende projektindholdet. Hvis en projektstiller er forhindret i at deltage, fremsender vedkommende en præsentationsvideo til semesterkoordinatoren, som fremviser videoen på semesteropstartsmødet. En påtænkt bi-vejleder kan præsentere projektforslaget i tilfælde, hvor projektstiller ikke kan deltage i opstartsmødet.

Studiesekretæren indkalder de studerende og semesterkoordinatoren på det pågældende semester til et møde to dage efter semesteropstartsmødet, hvor den endelige gruppedannelse finder sted. Studiesekretæren deltager i mødet efter behov.

Mødet finder ikke sted, hvis studenterrepræsentanten for semestret/specialiseringen sender en samlet liste med de endelige grupper til semesterkoordinatoren og studiesekretæren i forbindelse med semesteropstartsmødet eller dagen efter.

I løbet af de efterfølgende dage tildeler semesterkoordinatoren grupperne en vejleder, som er forankret i de valgte projektforslag.

På 1. semester af bachelor- og diplomingeniøruddannelserne med administrativ gruppedannelse har studiesekretæren dannet grupperne umiddelbart inden semesteropstartsmødet. Projektstillerne præsenterer deres projektforslag på semesteropstartsmødet som på øvrige semestre, men de studerende informerer semesterkoordinatoren og studiesekretæren om valg af projekt via mail senest 2 dage efter semesteropstartsmødet. Der holdes ingen møde mellem studerende og semesterkoordinatoren på 1. semester af bachelor- og diplomingeniøruddannelserne.

Studerende på 1. semester af kandidatuddannelsen skal danne blandede grupper bestående af studerende med en bachelorgrad fra AAU (AAU-baggrund) og studerende med en bachelorgrad fra andre universiteter (ikke AAU-baggrund). Se desuden nedenfor under Gruppestørrelser og metode for gruppedannelse.

Alle projektforslag og præsentationsvideoer skal være tilgængelige i Moodle for alle studerende i projektvalgsperioden, og **projektstiller skal være kontaktpar, så det er muligt for de studerende at stille uddybende spørgsmål, især hvis projektstiller ikke var til stede ved semesteropstartsmødet.**

Med disse regler får alle studerende tid til at gennemlæse eller gennemse samtlige projektforslag og beslutte sig for, hvad de ønsker at arbejde med på semestret.

Forskellige metoder til gruppedannelse

Fuld studenterstyring

De studerende styrer selv gruppedannelsesprocessen. Semesterkoordinatoren definerer betingelserne for og superviserer gruppedannelsen, herunder antallet af grupper, antal gruppemedlemmer i grupperne m.m. Det vil lette gruppedannelsen, hvis semesterkoordinatoren har mulighed for at melde betingelserne ud inden dagen for gruppedannelsen, så de studerende kan være forberedte på betingelserne for gruppedannelsen. Grupperne kan dannes efter, hvilke emner de studerende ønsker at arbejde med, og/eller hvilke personer de studerende ønsker at være i gruppe med. Grupperne er i udgangspunktet først dannet, når alle studerende er i en gruppe. Studenterrepræsentanten for semestret/specialiseringen sender en samlet liste til semesterkoordinatoren og studiesekretæren, når gruppedannelsen er færdiggjort.

Erfaringsmæssigt forløber gruppedannelsesprocessen bedst, hvis de studerende udviser:

- Ærlighed – sig hvad du mener, men sig det på en ordentlig måde.
- Åbenhed – fortæl hvad du tænker i de situationer, der kan/vil opstå i forbindelse med gruppedannelsen.
- Respekt – vis respekt for dine medstuderende. Også selvom det er nogen, du ikke umiddelbart har lyst til at danne gruppe med.
- Ansvarlighed – husk at du som studerende har et ansvar for, at gruppedannelsen forløber godt og ender med, at alle er tilfredse

Hvis det mod forventning viser sig, at en eller flere studerende påberåber sig retten til at skrive alene, kan dette ikke nægtes, men den/de studerende skal gøres bekendt med, at vejlederressourcen reduceres tilsvarende, fx proportionalt efter gruppestørrelse.

Hvis det viser sig, at de øvrige studerende nægter at optage en eller flere studerende i grupper (det er umuligt at lukke grupperne), sådan at der kommer ufrivillige løsgængere, kan der i visse tilfælde aftales en "betinget" optagelse i en gruppe, så en studerende, der har svært ved at komme i en gruppe, optages betinget af, at samarbejdet mellem gruppen og den studerende forløber på passende vis. Herved kan gruppen forbeholde sig ret til at ekskludere den pågældende studerende inden for en aftalt tidsperiode (prøveperiode).

Det er semesterkoordinatorens ansvar løbende at følge gruppedannelsesprocessen og at gribe ind, hvis processen går i hårdknude. Semesterkoordinator er normalt ikke indblandet i selve gruppedannelsen, men skal være tilgængelig, hvis der opstår problemer. Hvis de studerende ikke selv magter at styre gruppedannelsesprocessen, skal semesterkoordinatoren gribe ind og fx fordele grupperne administrativt.

Der kan dannes grupper frit på tværs af nært beslægtede specialiseringer, hvis læringsmålene fra projektemaerne kan opfyldes af et fælles projekt.

Delvis studenterstyring

Der kan være tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt at kontrollere gruppedannelsesprocessen i højere grad end ved fuld studenterstyring, men hvor det alligevel er muligt for de studerende selv at have indflydelse på gruppedannelsen.

Delvis studenterstyring er, hvis studiet ønsker at ryste posen eller at grupperne varieres fra semester til semester. Reglerne for fuld studenterstyring gælder stadig, men der kan fastsættes yderligere regler for gruppedannelsesprocessen. Eksempler på sådanne regler er:

Punkt 1:

Mere end halvdelen af gruppemedlemmerne må ikke være medlemmer fra den samme gruppe på det foregående semester.

Punkt 2:

På semestre med studerende, der ikke har en AAU-baggrund, tilstræbes det, at de studerende med og uden AAU-baggrund blandes. Det gælder både for internationale gæstestuderende på bachelorniveau og for alle studerende på kandidatniveau.

Ved behov kan yderligere regler også opsættes af semesterkoordinatoren. Der henvises til *tillægget* "Procedure for gruppedannelsesforløbet på 2. semester af bachelor- og diplomingeniøruddannelserne samt 1. semester af kandidatuddannelserne på AAU Energi" for eksempler på, hvordan en delvis studenterstyret gruppedannelsesproces kan faciliteres. *Tillægget* skal anvendes på disse semestre, men kan med fordel også anvendes på andre semestre. *Tillægget* er vedhæftet som bilag i disse regler.

Administrativ fordeling

I nogle tilfælde kan det være en fordel at fordele grupperne administrativt. Dette er typisk gældende på første semester af en uddannelse, hvor de studerende ikke kender hinanden. Denne fremgangsmåde kan dog være uhensigtsmæssig, hvis projektgrupperne arbejder med forskellige emner, da den enkelte studerende da fratages muligheden for frit valg af emne.

Ved administrativ fordeling kan grupperne sammensættes enten helt tilfældigt, eller grupperne kan fx sammensættes på baggrund af en prioritetsliste ud fra et ønske om, at en gruppe skal sammensættes af personer med forskellige kompetencer.

Gruppestørrelser og metode for gruppedannelse

Gruppestørrelserne fastsættes af studielederen i samarbejde med studienævnet, og det tilstræbes, at projektarbejdet som hovedregel foregår i grupper. Normalt anbefalede gruppestørrelser og metode til gruppedannelse er:

- 1. semester: 7 studerende pr. gruppe; administrativ fordeling
- 2. semester: 7 studerende pr. gruppe; delvis studenterstyring **punkt 1**
- 3. semester: 6 studerende pr. gruppe; delvis studenterstyring **punkt 1**

- 4. semester: 6 studerende pr. gruppe; fuld studenterstyring
 - 5. semester: 6 studerende pr. gruppe; delvis studenterstyring **punkt 2**
 - 6. semester: 4 studerende pr. gruppe; delvis studenterstyring **punkt 2**
 - 7. semester diplomingeniørprojekt skal normalt udarbejdes individuelt
-
- 1. semester kandidat: 4-6 studerende pr. gruppe, delvis studenterstyring **punkt 2**
 - 2. semester kandidat: 4-6 studerende pr. gruppe; fuld studenterstyring
 - 3. semester kandidat: 2-4 studerende pr. gruppe, fuld studenterstyring
 - 4. semester kandidatspeciale eller langt kandidatspeciale: Maks. 3 studerende pr. gruppe; fuld studenterstyring

Særligt for 1. semester af kandidatuddannelsen

Følgende er gældende i prioriteret rækkefølge

1. Studerende skal danne blandede grupper mellem studerende med bachelorgrad fra AAU (AAU-baggrund) og studerende med bachelorgrad fra andre universiteter (ikke AAU-baggrund).
2. Studerende med AAU-baggrund har ret til at være mindst 2 i gruppen Det samme gælder studerende med en ikke AAU-baggrund. Blandede grupper prioriteres over projektvalg.
3. Gruppen får tildelt en vejleder som tidligere har vejledt grupper på kandidatuddannelsen.
4. Gruppestørrelsen er som udgangspunkt mellem 4-6 studerende, afhængig af grupperum og antal studerende (mindre gruppestørrelser tillades kun ved specielle omstændigheder og skal i givet fald godkendes af semesterkoordinatoren).
5. TEPE+HYTEC-studerende må gerne danne blandede grupper på tværs af de to specialiseringer.
6. EPSH+HWPS+PED-studerende må gerne danne blandede grupper på tværs af de tre specialiseringer.
7. Hver studerende får lov at ønske op til to projektforslag i prioriteret rækkefølge, hvorefter de studerende bruger tid på at diskutere projektforslagene i mindre grupper og gerne i forskellige konstellationer. For yderligere forklaring af hvordan denne proces skal faciliteres, se tillægget "Procedure for gruppedannelsesforløbet på 2. semester af bachelor- og diplomingeniøruddannelserne samt 1. semester af kandidatuddannelserne på AAU Energi".
8. Grupperne sammensættes, så de opfylder **punkt 1 og 2**, og derefter så mange som muligt får deres prioriteter opfyldt. Når alle studerende er blevet fordelt i grupper, skal denne fordeling godkendes af semesterkoordinatoren.

Det er som udgangspunkt de studerende selv, der styrer processen, dog under vejledning fra semesterkoordinatoren. Det er semesterkoordinatorens ansvar at orientere de studerende om denne procedure samt de generelle regler for gruppedannelse. Der gøres opmærksom på, at studerende med ikke AAU-baggrund ikke kender denne proces, og de skal derfor introduceres til disse principper med henblik på at facilitere en behagelig proces og give dem muligheden for at træffe et informeret valg om projektforslaget.

Opsplitning af gruppe

En gruppe studerende kan i yderste konsekvens splittes op, hvis samarbejdet ikke fungerer og hovedvejleder/semesterkoordinator aktivt har forsøgt mægling m.m. Alle de studerende har lige ret til det materiale (dokumenter, data, prototyper, forsøgsopstillinger m.m.), der eksisterer på det tidspunkt, opsplitningen finder sted. Før gruppen opsplittes, skal der være afholdt et afklarende møde med hovedvejleder og semesterkoordinator. Opsplitning skal ske i god tid inden projektperiodens afslutning, dvs.

inden for de første 1-2 måneder af projektperioden. Overholdes dette ikke, skal der søges dispensation ved studienævnet.

Procedure for gruppedannelsesforløbet på 2. semester af bachelor- og diplomingeniøruddannelserne samt 1. semester af kandidatuddannelserne

Semesterkoordinatoren faciliterer processen for gruppedannelse ved semesteropstart.

1. Præsentation af projektforslag

Projektforslagene præsenteres for alle studerende.

Pause (10 min.)

2. Gennemgang af regler for gruppedannelse

Semesterkoordinatoren gennemgår hovedpunkterne i [Regler for gruppedannelse](#), herunder

- Ingen grupper er lukkede før alle studerende er i en gruppe (fælles ansvar)
- Dialogen skal være åben, ærlig, respektfuld og ansvarlig
- I skal kunne se hinanden i øjnene bagefter

3. Valg af 1. og 2. prioritet (15 min)

- Prioriteterne skrives på en fælles tavle
- Ikke valgte projektforslag fjernes

4. Mulige projektgrupper - snakkerunde

Under de studerendes interne drøftelser forlader semesterkoordinatoren lokalet.

Formål:

Alle studerende får mulighed for at tale med flere forskellige studerende på tværs af projektforslagene. Dette giver et bedre grundlag for gruppe- og projektvalg.

- Hvert projektforslag får tildelt et bord eller et område i lokalet
- Studerende kan bevæge sig mellem projektforslagene og deltage i drøftelser om forventninger og arbejdsform.

5. Møde for 1. prioriteter (5-10 min.)

Alle studerende, der har angivet et bestemt projekt som 1. prioritet, mødes ved projektet og taler om mulig gruppedannelse.

6. Møde for 2. prioriteter (5-10 min.)

Tilsvarende samles alle studerende, der har angivet projektet som 2. prioritet, og drøfter mulighederne.

Pause (10 min.)

7. Ny samling omkring foretrukne projekter/grupper

Der gennemføres en ny snakkerunde med fokus på:

- Sammensætning af grupper
- Afklaring af forventninger

Semesterkoordinatoren bistår efter behov grupperne i at nå en hensigtsmæssig gruppedannelse, herunder ved at foreslå omplacering af studerende mellem grupper.

8. Fastsættelse af grupper

Semesterkoordinatoren vurderer, om grupperne overholder de gældende Regler for gruppedannelse, og det drøftes, om der er behov for eventuelle justeringer inden den endelige fastsættelse af grupperne.

Opfølgende møde (ca. 2 dage senere – kan aflyses)

Formål:

At sikre, at alle studerende har haft tid til at mærke efter og evt. justere deres valg.

- Alle studerende skal deltage, hvis mødet afholdes
- Semesterkoordinatoren er til stede
- Grupperne fastsættes endeligt
- Studenterrepræsentanten laver en gruppe-liste til studiesekretæren
- Semesterkoordinator kan aflyse mødet, hvis det vurderes, at der ikke er behov.